

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА
21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6

КЊИГА ПРЕДМЕТА - Планирање и управљање регионалним
развојем

Факултет техничких наука

КЊИГА ПРЕДМЕТА
Планирање и управљање регионалним развојем

Нови Сад

2026.

Садржај

<u>Одрживи регионални развој (25.RPR191)</u>	1
<u>Партиципативни процеси у урбаном и регионалном планирању (25.UP05)</u>	4
<u>Економски и друштвени аспекти регионалног развоја (25.RPR192)</u>	6
<u>Савремене теорије, методе и технологије у урбаном планирању (25.RPR193)</u>	8
<u>Стратешко управљање у урбаном и регионалном планирању (25.RPR007)</u>	10
<u>Метрополитенски региони - развој и стратегије (25.RPR194)</u>	12
<u>Просторна и друштвена динамика градова и региона (25.RPR200)</u>	14
<u>Брендирање простора у урбаном и регионалном планирању (25.RPR201)</u>	16
<u>Финасирање и имплементација међународних развојних пројеката (25.IM2144)</u>	18
<u>Стратешко предузетништво (25.IM2219)</u>	20
<u>Дигитални пословни модели (25.IM2816)</u>	21
<u>Стручна пракса 1 (25.RPRSP1)</u>	23
<u>Градови у транзицији (25.RPR195)</u>	24
<u>Туризам као перспектива регионалног развоја (25.RPR196)</u>	26
<u>Планирање и одрживи развој предела (25.RPR197)</u>	28
<u>Културно наслеђе у функцији урбаног и регионалног развоја (25.RPR198)</u>	30
<u>Репрезентација ширег просторног окружења (25.AD0017)</u>	32
<u>Стручна пракса 2 (25.RPRSP2)</u>	34
<u>Мастер рад - Студијски истраживачки рад (25.RPSIR)</u>	35
<u>Мастер рад - Израда и одбрана (25.RPRMR)</u>	36

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6 КЊИГА ПРЕДМЕТА - Планирање и управљање регионалним развојем	
--	---	--

Наставни предмет		Одрживи регионални развој			
Ознака предмета: 25.RPR191					
Број ЕСПБ: 6					
Програм(и) у којем се изводи		RPR - Планирање и управљање регионалним развојем (MAC), Обавезан предмет			
УНО предмета		Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија Урбанизам и планирање регионалног развоја			
Наставници:		Врачарић Љ. Милица, Редовни професор			
Број часова активне наставе (недељно)					
Предавања		Аудиторне вежбе	Други облици наставе	СИР/СТИР/ИР/ПИР/НИР	Остали часови
3.00		3.00	0.00	0.00	0.00
Предмети предуслови		Нема			
Услови:					
1. Образовни циљ:					
Циљ предмета је да се студенти упознају са концептима одрживог просторног планирања и регионалног развоја на простору Европе. Основна тема предмета је интегрални приступ у планирању региона базиран на принципима одрживог развоја, а настао као одговор на изазове савременог доба. Значајно место у оквиру предмета, у том смислу, представљају актуелни стратешки приступи, као и пројекти на различитим просторним нивоима, у којима се конкретизују регионалне политике. Такође, у оквиру предмета студентима ће се представити регионална политика Европске уније и иновативни концепти и приступи (паметна специјализација, нови регионализам и други).					
2. Исходи образовања (Стечена знања):					
Оспособљавање студената да усвајају знања из широке интердисциплинарне тематике одрживог регионалног развоја и планирања, затим да анализирају различите концепте, пројекте и стратегије просторног развоја, као и да синтетизују нова знања кроз практично деловање и интерактивне дискусије.					
3. Садржај/структура предмета:					
Одрживи развој као парадигма – основни појмови, порекло и развој концепта, интердисциплинарност, потреба за систематским приступом и примери примене на различитим просторним нивоима; концепт региона и концепти планирања – фактори, стратешки приступи и пројекти; планирање у Србији; планирање у Европи од 1945. године; планерски приступи и изазови у савременом тренутку; урбано-руралне везе и односи; партнерски односи унутар региона; европски региони – стратегије и одрживи пројекти; регионалне политике Европске уније и координација стратешких инструмената; иновативни приступи и методологије – паметна специјализација, нови регионализам и други.					
4. Методе извођења наставе:					
- Метода разговора; - рад у групама; - илустративно-демонстративна метода.					
Оцене знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна Поена
Предметни пројекат		Да	40.00	Теоријски део испита	Да 30.00
Предметни(пројектни)задатак		Да	30.00		
Литература					
Р.бр.	Аутор-и	Наслов		Издавач	Година
1	Cook, P.	Theories of Planning and Spatial Development		Nelson Thornes	1984
2	Hall, P.	Urban & Regional Planning		London: Routledge	1992
3	Williams, R.	European Union Spatial Policy and Planning		London: Paul Chapman Publishing	1996
4	Zimmermann, F. M., & Janschitz, S.(ed.)	Regional Policies in Europe. Key Opportunities for Regions in the 21st Century		Graz: Leykam	2000
5	Zimmermann, F. M., & Janschitz, S. (Eds.).	Regional Policies in Europe. The Knowledge Age: Managing Global, Regional and Local Inderdependencies		Graz: Leykam	2001
6	Adams, N., Alden, J., & Harris, N.(Eds.)	Regional Development and Spatial Planning in an Enlarged European Union		London: Asgate	2006
7	Николић, С., Костреш, М., Младеновић, В., & Полић, С.	Еколошки маркетинг менаџмент: савремена де(кон)струкција		Нови Сад: Факултет техничких наука	2017

		УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6			
КЊИГА ПРЕДМЕТА - Планирање и управљање регионалним развојем					
Литература					
Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година	
8	Радловић, Д.	Регионална политика и регионални развој: Европска унија	HESPERIAedu	2013	
9	Zimmermann, F. M., & Janschitz, S. (Eds.)	Regional Policies in Europe. Soft Features for Innovative Cross-Border Cooperation	Graz: Leykam	2003	
10	Zimmermann, F.M., & Janschitz, S. (ed.)	Regional Policies in Europe. New Challenges, New Opportunities	Graz: Leykam	1999	
11	Anderson, J., O’Dowd, L., & Wilson, T. M.	New Boarders for a Changing Europe. Cross-border Cooperation and Governance	New York: Routledge	2003	
12	Крњац, М.	Реализација пројеката уз подршку фондова Европске уније: монографија	Нови Сад: Факултет техничких наука	2012	
13	Вујошевић, В.	Систем градова и регионални развој Србије	Београд: Изградња	1989	
14	Богдановић, Р., Стојков, Б.	Принципи и пракса одрживости у развоју насеља у Србији : 1 део	Београд: Удружење урбаниста Србије	2000	
15	Богдановић, Р., Стојков, Б.	Принципи и пракса одрживости у развоју насеља у Србији : део 2	Београд: Удружење урбаниста Србије	2000	
16	Veres, L. (ed.)	Danube-Area Cohision	Subotica: Čikoš Štampa	2008	
17	Roch, I., & Petrikova, D. (Eds.)	Border-Free River Basins	Bratislava: Road	2005	
18	Понтинг, К.	Еколошка историја света : животна средина и пропаст великих цивилизација	Београд: Одисеја	2009	
19	Jarvis, P. J.	Ecological Principles and Environmental Issues	Harlow: Prentice Hall	2000	
20	Regional Studies Association	Area Development and Policy	Routledge	2025	
21	Nedućin, D., Vračarić, M., & Medenica Todorović, R.	Gradovi u tranziciji	Novi Sad: Fakultet tehničkih nauka	2024	
22	Лазаревић, И., & Врачарић, М.	Анализа стратешког оквира и праксе имплементације паметне специјализације: Оцена развоја Војводине	Београд: БОШ, Европски покрет у Србији	2025	

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6 КЊИГА ПРЕДМЕТА - Планирање и управљање регионалним развојем	
--	---	--

Наставни предмет		Партиципативни процеси у урбаном и регионалном планирању			
Ознака предмета: 25.UP05					
Број ЕСПБ: 4					
Програм(и) у којем се изводи		АНО - Архитектура (МАС), Изборни предмет RPR - Планирање и управљање регионалним развојем (МАС), Обавезан предмет			
УНО предмета		Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија Урбанизам и планирање регионалног развоја			
Наставници:		Царевић-Томић Ђ. Марина, Ванредни професор			
Број часова активне наставе (недељно)					
Предавања	Аудиторне вежбе	Други облици наставе	СИР/СТИР/ИР/ПИР/НИР	Остали часови	
2.00	2.00	0.00	0.00	0.00	
Предмети предуслови		Нема			
Услови:					
1. Образовни циљ:					
Разумевање сврхе учешћа грађана и осталих заинтересованих страна у планирању. Упознавање студената са различитим нивоима партиципације, методама и алатима, и развијање практичних вештина за креирање партиципативних процеса. Развијање критичког начина размишљања које обезбеђује једнакост и инклузију недовољно заступљених група. Оспособљавање студената да резултате партиципативног процеса преточе у планове и пројекте.					
2. Исходи образовања (Стечена знања):					
Испуњавањем обавеза на предмету студенти ће бити оспособљени да: идентификују заинтересоване стране, одаберу одговарајући партиципативни оквир и осмисле план учешћа за конкретан пројектни задатак, примене партиципативне методе, анализирају и имплементирају резултате учешћа у планско решење.					
3. Садржај/структура предмета:					
Шири контекст партиципације; Оквири и нивои учешћа; Партиципација кроз историју; Учесће као кључ одрживих градова и заједница; Заинтересоване стране; Врсте партиципације; Партиципативне методе; Бенефити партиципације; Изазови партиципирања; Дигитално учешће; Партиципативно планирање и дизајн; Студије случаја.					
4. Методе извођења наставе:					
Предавања, дискусије, вежбе, теренски рад, студије случаја, проблемски усмерено учење					
Оцене знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна Поена
Презентација		Да	10.00	Усмени део испита	Да 30.00
Присуство на предавањима		Да	5.00		
Присуство на вежбама		Да	5.00		
Пројектни задатак		Да	50.00		
Литература					
Р.бр.	Аутор-и	Наслов		Издавач	Година
1	Гел, Ј.	Живот међу зградама : коришћење јавног простора		Београд: Урбанистички завод Београда	2010
2	Pile, S., & Thrift, N.	City A-Z		London: Routledge	2000
3	De Carlo, G.	O participativnoj arhitekturi		Zagreb: DAI-SAI, Pula Sandorf	2022
4	Creighton, J. L.	The Public Participation Handbook		John Wiley & Sons	2005
5	Nared, J., & Bolem, D.	Participatory Research and Planning in Practice		Springer	2020
6	Kostreš, M., & Hanson, H. (Eds.)	Participatory Processes in Urban Planning		Faculty of Technical Sciences	2019
7	Чолић, Р., ет ал.	Водич за партиципацију у планирању урбаног развоја		Београд: AMBERO consalting	2013
8	Џејкобс, Ц.	Смрт и живот великих америчких градова		Нови Сад: Mediterran Publishing	2011
9	Петровић, Г., & Полић, Д. (ур.)	Приручник за урбани дизајн		Београд: Орион арт	2008

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6 КЊИГА ПРЕДМЕТА - Планирање и управљање регионалним развојем	
--	---	--

Литература				
Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
10	Тошковић, Д.	Урбани дизајн	Бања Лука: Урбанистички завод Републике Српске	2000
11	Hayden, D.	The Power of Place	Cambridge: MIT Press	1995
12	Пејић, С.	Социологија окружења	Нови Сад: Факултет техничких наука	2022

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6 КЊИГА ПРЕДМЕТА - Планирање и управљање регионалним развојем	
--	---	--

Наставни предмет		Економски и друштвени аспекти регионалног развоја			
Ознака предмета: 25.RPR192					
Број ЕСПБ: 3					
Програм(и) у којем се изводи		RPR - Планирање и управљање регионалним развојем (MAC), Обавезан предмет			
УНО предмета		Менаџмент и инвестиције у инжењерству Социологија Теоријска и примењена економија Урбанизам и планирање регионалног развоја			
Наставници:		Иванишевић В. Андреа, Редовни професор Нешић Томашевић Л. Ана, Ванредни професор			
Број часова активне наставе (недељно)					
Предавања		Аудиторне вежбе	Други облици наставе	СИР/СТИР/ИР/ПИР/НИР	Остали часови
3.00		0.00	0.00	0.00	0.00
Предмети предуслови		Нема			
Услови:					
1. Образовни циљ:					
Образовни циљ предмета је да представи студентима сазнања о регионалном развоју у земљама Европске уније, са посебним акцентом на нове чланице и земље који су кандидати за улазак. Анализираће се тренутни регионални економски проблеми, укључујући политичке и социјалне импликације, као и импликације животне средине. Сви елементи биће изучавани са теоријског и емпиријског аспекта.					
2. Исходи образовања (Стечена знања):					
Исход образовања је стицање знања о теоретским основама регионалних економија европских држава и метода које се користе у евалуацији политика регионалног развоја. Студенти ће развити способност разумевање, поређења и критичког приступа политикама регионалног развоја. Такође, студенти ће стећи адекватна знања о теоријама и методама анализирања, дискутовања и презентовања проблема регионалног развоја.					
3. Садржај/структура предмета:					
-концепти и теорије регионалног развоја, -инструменти и политике регионалног развоја, -извори финансирања регионалног развоја, -фискална децентрализација, -финансијска евалуација програма, -регионални развој у ЕУ, -регионална политика ЕУ, -приступни програми и фондови.					
4. Методе извођења наставе:					
- Фронтална метода, - метода разговора и - интерактивна настава.					
Оцене знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна Поена
Домаћи задатак		Да	5.00	Писмени део испита - комбиновани задаци и теорија	Да 70.00
Присуство на предавањима		Да	5.00		
Семинарски рад		Да	20.00		
Литература					
Р.бр.	Аутор-и	Наслов		Издавач	Година
1	Pike, A., Tomaney, J., & Rodríguez-Pose, A.	Local and Regional Development		London: Routledge	2006
2	Willem, M.	European Cohesion Policy: Regions and Cities		London: Routledge	2007
3	Stimson, R. J., Stough, R. R., & Roberts, B. H.	Regional Economic Development Analysis and Planning Strategy		Berlin: Springer-Verlag	2006
4	Blakely, E. J., Bradshaw, T. K.	Planning Local Economic Development: Theory and Practice (3rd ed.)		Sage Publications Inc., Thousand Oaks	2002
5	Armstrong, H., & Taylor, J.	Regional Economics and Policy (3rd ed.)		Blackwell, Oxford	2000
6	Leonardi, R.	Cohesion Policy in the European Union: The Building of Europe		New York: Pallgrave MacMillan, Basingstoke	2005

		УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6			
КЊИГА ПРЕДМЕТА - Планирање и управљање регионалним развојем					
Литература					
Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година	
7	Dezseri, K.	New Modes of Governance and the EU Structural and Cohesion Policy in the New Member States	Budapest: Akademiai Kiado	2007	
8	Радивојевић, Р.	Социологија насеља	Нови Сад: Факултет техничких наука	2017	
9	Група аутора	EU Documents and Reports Which are Relevant to This Course Can Be Found at the Europa Websites	Regional Policy (http://ec.europa.eu/regional_policy/index_en.htm)	2009	
10	Stimson, R. J., Stough, R. R., & Roberts, B. H.	Regional Economic Development Analysis and Planning Strategy	Berlin: Springer-Verlag	2006	
11	Pitelis, C., Sugden, R., & Wilson, J. R. (Eds.)	Clusters and Globalisation: The Development of Urban and Regional Economies	Massachusetts: Edward Elgar Publishing	2006	
12	Бељански, С., Димитријевић, Н., Голубовић, Д., Јованов, С., Лошонц, А., & Молнар, А.	Регионализам као пут ка отвореном друштву	Висио мунди	1995	
13	Мирков, А.	Социјална одрживост града	Београд: Чигоја штампа	2017	
14	Lošonc, A., & Ivanišević, A.	Globalizacija - rešenja i dileme	Novi Sad: Fakultet tehničkih nauka	2009	
15	Josifidis, K. & Lošonc, A.	Neoliberalizam - sudbina ili izbor	Novi Sad: Graphic	2007	
16	Јосифидис, К., & Лошонц, А.	Принципи економије	Нови Сад: Stylos	2004	
17	Harris, J. M.	Економија животне средине и природних ресурса: савремени приступ	Београд: Дата статус	2009	
18	European Commission	The Political Implications of European Economic Integration - Towards a Political Union	Brussel: European Commission	2014	

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6 КЊИГА ПРЕДМЕТА - Планирање и управљање регионалним развојем	
--	---	--

Наставни предмет		Савремене теорије, методе и технологије у урбаном планирању					
Ознака предмета: 25.RPR193							
Број ЕСПБ: 6							
Програм(и) у којем се изводи		RPR - Планирање и управљање регионалним развојем (MAC), Обавезан предмет					
УНО предмета		Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија Урбанизам и планирање регионалног развоја					
Наставници:		Царевић-Томић Ђ. Марина, Ванредни професор					
Број часова активне наставе (недељно)							
Предавања		Аудиторне вежбе	Други облици наставе	СИР/СТИР/ИР/ПИР/НИР	Остали часови		
2.00		3.00	0.00	0.00	0.00		
Предмети предуслови		Нема					
Услови:							
1. Образовни циљ:							
У оквиру предмета студентима ће бити представљене теоријске и методолошке поставке савремених урбаних истраживања, као и начини и могућности на које развијене технологије утичу на урбане процесе – од аналитичког до пројектантског оквира. Основни циљ предмета је разматрање градова данашњице као сложених просторно-друштвених система, у којима се пројектантске и планерске активности у теоријском, методолошком и практичном смислу све активније ослањају на напредне технологије различитих врста.							
2. Исходи образовања (Стечена знања):							
Студенти који успешно испуне предвиђене обавезе биће оспособљени да развију аналитички и критички апарат који ће им омогућити да урбане трансформације разматрају у оквиру савремених процеса који их узрокују. Уз усвајање знања о новим методама и технологијама у урбаном планирању, студенти ће стећи способност да предвиде могућности њиховог коришћења у процесима управљања урбаним развојем.							
3. Садржај/структура предмета:							
- Процеси трансформације савремених градова на глобалном плану; - развој концепата мишљења о урбаном питању; - савремене теорије у урбаном планирању; - специфичне теме и процеси у развоју градова данас – критичка анализа; - методологија урбаног планирања; - управљање урбаним растом; - дигиталне технологије – употреба у аналитичке сврхе; - употреба савремених технологија у пројектовању и планирању – прилагођавање контексту; - Smart cities и „дигитална интелигенција“ градова; - употреба савремених технологија – студије случаја; - визије развоја градова у будућности.							
4. Методе извођења наставе:							
Предавања, дискусије, вежбе, самосталан истраживачки рад							
Оцене знања (максимални број поена 100)							
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит		Обавезна	Поена
Присуство на предавањима		Да	5.00	Писмени део испита - комбиновани задаци и теорија		Да	30.00
Присуство на вежбама		Да	5.00				
Сложени облици вежби		Да	60.00				
Литература							
Р.бр.	Аутор-и	Наслов		Издавач		Година	
1	Kofman, E., & Lebas, E.	Writings on Cities – Henri Lefebvre		Blackwell Publishing		2006	
2	Batty, M.	The New Science of Cities		Massachusetts: The MIT Press		2013	
3	Shepard, M., (ed.)	Sentient City		MIT Press		2011	
4	Simmie, J.	Innovative Cities		Spon Press		2001	
5	Eckardt, F. (Ed.)	Paths of Urban Transformation		Peter Lang		2005	
6	Pelling, M.	The Vulnerability of Cities : Natural Disasters and Social Resilience		London: Earthscan		2003	
7	Stimmel, C. L.	Building Smart Cities: Analytics, ICT, and Design Thinking		CRC Press, Taylor & Francis Group, Bocen Sound Parkway NW, Suite		2016	

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6 КЊИГА ПРЕДМЕТА - Планирање и управљање регионалним развојем	
--	---	--

Литература				
Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
8	Group of authors	MVRDV : agendas on urbanism	Equal Books, Seoul	2012
9	Маруна, М.	Теорија планирања	Универзитет у Београду – Архитектонски факултет	2019
10	Hall, P., & Tewdwr-Jones, M.	Urban and Regional Planning	Routledge	2011
11	Бојанић, П. & Ђокић, В.	Теорија архитектуре и урбанизма	Београд: Архитектонски факултет	2009
12	Faulin, J., Grasman, S. E., Juan, A. A., & Hirsch, P.	Sustainable Transportation and Smart Logistics - Decision-making Models and Solutions	Elsevier	2019
13	Obaidat, M. S.	Smart Cities and Homes	Morgan Kaufmann	2016
14	Вукајлов, Љ.	Увод у урбанизам	Нови Сад: Факултет техничких наука	2017
15	Commission of the European Communities	Green Paper on the Urban Environment	Luxembourg: Commission of the European Communities	1990
16	Šiđanin, P.	A Cognitive Framework for an Urban Environment Design Tool	Delft	2001

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6 КЊИГА ПРЕДМЕТА - Планирање и управљање регионалним развојем	
--	---	--

Наставни предмет		Стратешко управљање у урбаном и регионалном планирању			
Ознака предмета: 25.RPR007					
Број ЕСПБ: 4					
Програм(и) у којем се изводи		RPR - Планирање и управљање регионалним развојем (MAC), Изборни предмет			
УНО предмета		Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија Урбанизам и планирање регионалног развоја			
Наставници:		Реба Н. Дарко, Редовни професор Сегединац С. Горан, Доцент			
Број часова активне наставе (недељно)					
Предавања	Аудиторне вежбе	Други облици наставе	СИР/СТИР/ИР/ПИР/НИР	Остали часови	
2.00	2.00	0.00	0.00	0.00	
Предмети предуслови		Нема			
Услови:					
1. Образовни циљ:					
Студентима ће бити представљен урбани развој у друштвеној мрежи, затим компетенција и лидерство у урбаном планирању, различити концепти и приступи у стратегијском планирању и стратегијском менаџменту, као и нови приступи утицаја на урбани развој.					
2. Исходи образовања (Стечена знања):					
Студенти ће бити оспособљени за управљање, предвиђање и вођење урбаних трансформација и развоја на различитим нивоима и подручјима.					
3. Садржај/структура предмета:					
Садржај предмета Стратешко управљање у урбаном и регионалном планирању бавиће се следећим темама: историја и типологија урбаних станишта, стратешко урбано планирање, разумевање токова урбаног планирања, демократско урбано планирање и дизајн, урбано планирање и дизајн-најбољи случај друштвене културе, управљање програмима и активностима у урбаним подручјима, концепти управљања и развоја урбане културе, плуралистичко урбано планирање, утицај маркетинга и технологија у урбаном развоју. Циљ је да се студенти упознају са савременим приступима и концепцијама планирања на просторима већих размера.					
4. Методе извођења наставе:					
- Фронтална метода, - метода разговора, - рад у групама.					
Оцене знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна Поена
Присуство на предавањима		Да	5.00	Писмени део испита - комбиновани задаци и теорија	Да 70.00
Присуство на вежбама		Да	5.00		
Семинарски рад		Да	20.00		
Литература					
Р.бр.	Аутор-и	Наслов		Издавач	Година
1	Kostof, S.	The City Assembled		London: Thames & Hudson	1999
2	Powell, K.	City Transformed: Urban Architecture at the Beginning of the 21st Century		New York: Te Neues Pub Group	2000
3	Gehl, J., & Gemzoe, L.	Public Space – Public Life		Copenhagen: Danish Academic Press	1996
4	Jacobs, J.	The Death and Life of Great American Cities		London: Random House Publishing Group	2011
5	Lynch, K.	The Image of the City		MIT Press	1960
6	Slone, D. K., & Goldstein, D. S.	A Legal Guide to Urban and Sustainable Development for Planners, Developers and Architects		Hoboken: John Willey and Sons	2008
7	Ansoff, I. H., & Declerck, R. P.	From Strategic Planning to Strategic Management		John Wiley & Sons	1976
8	Лазаревић Бајец, Н., & Маруна, М.	Стратешки урбани дизајн и културна разноликост		Београд: Архитектонски факултет	2009

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6			
КЊИГА ПРЕДМЕТА - Планирање и управљање регионалним развојем				
Литература				
Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
9	Frey, H.	Designing the City : Towards a More Sustainable Urban Form	London: Spon Press Taylor and Francis Group	2001
10	Реба, Д.	Улични систем и урбана морфологија	Нови Сад: Факултет техничких наука	2016

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6 КЊИГА ПРЕДМЕТА - Планирање и управљање регионалним развојем	
--	---	--

Наставни предмет		Метрополитенски региони - развој и стратегије			
Ознака предмета: 25.RPR194					
Број ЕСПБ: 4					
Програм(и) у којем се изводи		АНО - Архитектура (МАС), Изборни предмет RPR - Планирање и управљање регионалним развојем (МАС), Изборни предмет			
УНО предмета		Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија Урбанизам и планирање регионалног развоја			
Наставници:		Царевић-Томић Ђ. Марина, Ванредни професор			
Број часова активне наставе (недељно)					
Предавања		Аудиторне вежбе	Други облици наставе	СИР/СТИР/ИР/ПИР/НИР	Остали часови
2.00		2.00	0.00	0.00	0.00
Предмети предуслови		Нема			
Услови:					
1. Образовни циљ:					
У оквиру предмета студентима ће бити представљене теоријске и методолошке поставке савремених урбаних истраживања, са циљем сагледавања сложених процеса овог специфичног урбаног региона у оквиру укупног просторног и друштвеног контекста. Доминантне теме настанка, развоја и трансформација метрополитенских региона биће обрађене уз критички приступ, анализом релевантних примера, а у циљу разумевања метрополитенског региона као специфичног облика урбаног региона.					
2. Исходи образовања (Стечена знања):					
Студенти који успешно испуне предвиђене обавезе биће оспособљени да развију аналитички и критички апарат који ће моћи да прилагоде специфичностима сопственог научно-истраживачког и практичног рада. Студенти ће бити усмерени ка разумевању, чиниоца и процеса који воде ка настанку, развоју и трансформацијама метрополитенских региона, како би у даљем теоријском и/или практичном раду могли да се према њима активно и конструктивно одреде.					
3. Садржај/структура предмета:					
Процеси трансформације савремених градова – шири контекст; Савремени концепт урбаног; Савремене теорије урбаног раста и развоја; Специфичне теме и процеси у развоју метрополитенских региона – критичка анализа; Мреже метрополитенских региона и интеракција на глобалном нивоу; Просторни параметри као кључни чиниоци урбаних трансформација – теоријска и практична разматрања					
4. Методе извођења наставе:					
Метода критичке анализе; Илустративно-демонстративна метода; Метода синтезе усвојених знања; - Интеракција између учесника у наставном процесу.					
Оцене знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна Поена
Присуство на предавањима		Да	3.00	Писмени део испита - комбиновани задаци и теорија	Да 30.00
Присуство на вежбама		Да	2.00		
Сложени облици вежби		Да	65.00		
Литература					
Р.бр.	Аутор-и	Наслов		Издавач	Година
1	Van Susteren, A.	Metropolitan World Atlas		Rotterdam: 010 Publishers	2007
2	Birch, E. L.	Urban and Regional Planning Reader		New York: Routledge	2009
3	Le Gates, R., & Stout, F.	The City Reader, (5th Edition)		London: Routledge	2011
4	Sassen, S.	A Sociology of Globalization		New York: W. W. Norton & Company	2007
5	Moss, L. (Ed.)	City and Country		Oxford: Blackwell Publishers	2001
6	Group of authors	City Edge: Case Studies in Contemporary Urbanism		Oxford: Architectural Press	2005
7	Мамфорд, Ј.	Култура градова		Mediterran Publishing	2010
8	Eckardt, F., & Hassenpflug, D. (Eds.)	Urbanism and Globalisation		Peter Lang	2004
9	UN Habitat	State of the Worlds Cities 2012/2013		New York: Routledge	2013
10	Johnson, J. H.	Urban Geography: an Introduction Analysis		Oxford: Pergamon Press	1972
11	Gottdiener, M.	The New Urban Sociology		New York: Routledge	2019

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6 КЊИГА ПРЕДМЕТА - Планирање и управљање регионалним развојем	
--	---	--

Литература				
Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
12	Miles, S.	Metropolitan Problems	London: The Methuen Publications	1970
13	Bindreiter, S., et al.	Chances - Development Paths for the Wachau Region	Vienna: Vienna University of Technology	2017

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6 КЊИГА ПРЕДМЕТА - Планирање и управљање регионалним развојем	
--	---	--

Наставни предмет	Просторна и друштвена динамика градова и региона
Ознака предмета: 25.RPR200	
Број ЕСПБ: 4	
Програм(и) у којем се изводи	АНО - Архитектура (МАС), Изборни предмет RPR - Планирање и управљање регионалним развојем (МАС), Изборни предмет
УНО предмета	Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија Урбанизам и планирање регионалног развоја
Наставници:	Врачарић Љ. Милица, Редовни професор Недучин А. Дејана, Редовни професор

Број часова активне наставе (недељно)				
Предавања	Аудиторне вежбе	Други облици наставе	СИР/СТИР/ИР/ПИР/НИР	Остали часови
2.00	2.00	0.00	0.00	0.00

Предмети предуслови	Нема
---------------------	------

Услови:

1. Образовни циљ:

Циљ предмета је да студенте уведе у неке од кључних теоријско-аналитичких и нормативних концепата савремених урбаних и регионалних студија, те да им омогући разумевање начина на који ови концепти обликују и информишу актуелне развојне политике и стратегије градова и региона. Посебан нагласак ставља се на интерпретацију савремених социо-просторних образаца урбаног развоја, укључујући међусобно повезане феномене регионалне динамике, урбаног ширења и централитета, субурбанизације и формирања полицентричних урбаних структура. Кроз предмет се анализирају и пратећи процеси редистрибуције урбаних функција, и њихов утицај на реализацију свакодневних урбаних потреба становништва и остваривање квалитета живота у јавним градским просторима, са циљем разумевања комплексне динамике између просторне организације и друштвених токова у урбаним и регионалним системима.

2. Исходи образовања (Стечена знања):

Оспособљавање студената за разумевање теоријско-аналитичких и нормативних приступа у сагледавању урбаних и регионалних трансформација и развој способности за идентификацију и интерпретацију разноликих процеса који их усмеравају. Испуњавањем обавеза на предмету студенти ће стећи компетенције за самосталну израду истраживачког рада на тему изабраног феномена у урбаној и регионалној динамици, и за критичко сагледавања интеракције између просторне структуре, социо-економских токова и развојних политика, као и њиховог утицаја на квалитет живота у урбаној средини.

3. Садржај/структура предмета:

Предмет обухвата основне концепте у урбаним и регионалним студијама, укључујући појмове града, региона и урбаног друштва, као и класичне и савремене теорије урбаног и регионалног развоја. Посебна пажња посвећена је процесима регионалне урбанизације, просторној структури градова — са нагласком на разликовање моноцентричних и полицентричних форми — урбаном ширењу и субурбанизацији, као и формирању и значају полицентричних региона. Предмет такође обрађује европске приступе полицентричном развоју, са посебним освртом на ЕСПОН и Европску перспективу просторног развоја (ЕСДП). Додатно се анализирају дисперзија и концентрација урбаних функција, свакодневне урбане потребе, урбани централитет и улога јавног простора у обликовању друштвеног живота. На крају, предмет уводи студенте у компаративну анализу градова и региона кроз одабране студије случаја.

4. Методе извођења наставе:

Предавања, аудиторне вежбе (израда сложених облика вежби), писмени испит. Приликом извођења наставе примењују се следеће методе: метода критичке анализе; илустративно-демонстративна метода; метода синтезе усвојених знања; интеракција између учесника у наставном процесу.

Оцене знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Сложени облици вежби	Да	70.00	Писмени део испита - комбиновани задаци и теорија	Да	30.00

Литература				
Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Neduchin, D., Vračarić, M. & Medenica Todorović, R.	Gradovi u tranziciji	Novi Sad: Fakultet tehničkih nauka	2024
2	Бадовинац, П.	Централне урбане функције – центри	Београд: Архитектонски факултет	1997
3	Carmona, M., Heath, T., Taner, O., & Tiesdell, S.	Public Places - Urban Spaces: The Dimensions of Urban Design	Oxford: Architectural Press	2003
4	Џејкобс, Џ.	Смрт и живот великих америчких градова	Нови Сад: Mediterran Publishing	2011

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6 КЊИГА ПРЕДМЕТА - Планирање и управљање регионалним развојем	
--	---	--

Литература				
Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
5	Hall, P.	Urban & Regional Planning	London: Routledge	1992
6	Castells, M.	The Rise of the Network Society	Oxford: Blackwell	1996
7	Hall, P., & Pain, K.	The Polycentric Metropolis - Learning from Mega-City Regions in Europe	London: Routledge	2006
8	METREX	Intra-metropolitan polycentricity in practice: Reflections, challenges and conclusions from 12 European metropolitan areas	METREX/Nordregio	2010
9	Petrović, M. (ured.)	Glokalnost transformacijskih promena u Srbiji	Beograd: Čigoja štampa	2012
10	Мирков, А.	Социјална одрживост града	Београд: Чигоја штампа	2017
11	Gottodiener, M. & Hohl, R.	The New Urban Sociology	New York: Routledge	2019
12	Velev, J.	Gradski centri u procesu tranzicije	Beograd: Zadužbina Andrejević	2012
13	Soja, E. W.	My Los Angeles: from urban restructuring to regional urbanization	Berkley: University of California Press	2014
14	Lofland, L. H.	The Public Realm: Exploring the City's Quintessential Social Territory	Aldine de Gruyter	1998
15	Moulaert, F., Mehmood, A., MacCallum, D., & Leubolt, B. (Eds.)	Social Innovation as a Trigger for Transformations – the Role of Research	Luxembourg: Publications Office of the European Union	2017
16	Moulaert, F., MacCallum, D., Mehmood, A., & Hamdouch, A. (Eds.)	The International Handbook on Social Innovation Collective Action, Social Learning and Transdisciplinary Research	Edward Elgar Publishing, Cheltenham, UK	2013
17	Friedmann, J.	Insurgencies: Essays in Planning Theory	London: Routledge	2011
18	Joss, S.	Sustainable Cities: Governing for Urban Innovation	Palgrave Macmillan	2015
19	Sanyal, B., Lawrence, J. V & Rosan, C. D. R.	Planning Ideas That Matter	MIT Press	2012
20	Hall, P., & Ward, C.	Sociable Cities: The 21st-Century Reinvention of the Garden City	London: Routledge	2014
21	Department of the Environment, Transport and the Regions (DETR)	Our towns and cities: The future – Delivering an urban renaissance	London: HMSO	2000
22	Storper, M.	Keys to the City: How Economics, Institutions, Social Interaction and Politics Shape Development	Princeton: Princeton University Press	2013

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6 КЊИГА ПРЕДМЕТА - Планирање и управљање регионалним развојем	
--	---	--

Наставни предмет		Брендирање простора у урбаном и регионалном планирању			
Ознака предмета: 25.RPR201					
Број ЕСПБ: 4					
Програм(и) у којем се изводи		АНО - Архитектура (МАС), Изборни предмет RPR - Планирање и управљање регионалним развојем (МАС), Изборни предмет			
УНО предмета		Урбанизам и планирање регионалног развоја			
Наставници:		Сегединац С. Горан, Доцент Недучин А. Дејана, Редовни професор			
Број часова активне наставе (недељно)					
Предавања		Аудиторне вежбе	Други облици наставе	СИР/СТИР/ИР/ПИР/НИР	Остали часови
2.00		2.00	0.00	0.00	0.00
Предмети предуслови		Нема			
Услови:					
1. Образовни циљ:					
Циљ предмета је представљање значаја примене основних принципа развоја бренда у процесима урбаног и регионалног планирања. Кроз предмет се презентује начин на који се принципи брендирања могу систематски применити у планирању простора, ради унапређења конкурентности и препознатљивости урбаних и регионалних средина. Посебан акценат ставља се на идентификацију потенцијала, слабости, ризика и развојних прилика, као и на разумевање различитих приступа у могућим моделима брендирања простора.					
2. Исходи образовања (Стечена знања):					
По завршетку предмета, студенти ће бити способни да : 1. Препознају и анализирају просторни потенцијал у сврхе формирања аргументованих предлога заснованих на принципима брендирања и планирања 2. Разумеју начин на који се иницирају и развијају бренд стратегије намењене унапређењу позиције просторног бренда у релевантним јавностима.					
3. Садржај/структура предмета:					
Основни елементи бренда; Бренд идентитет, имиџ и репутација; Улога бренда у позиционирању градова и региона. Идентификација бренд потенцијала у урбаном и регионалном планирању. Развој бренд стратегија простора као интегралног дела процеса планирања ; Бренд комуникација у контексту дестинације;					
4. Методе извођења наставе:					
Предавања, аудиторне вежбе, семинарски рад, усмени испит.					
Оцене знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит	
Присуство на предавањима		Да	5.00	Усмени део испита	
Присуство на вежбама		Да	5.00	Да	
Семинарски рад		Да	50.00	40.00	
Литература					
Р.бр.	Аутор-и	Наслов		Издавач	Година
1	Kotler, F.	Marketing od A do Z: pojmovnik		Novi Sad: Adižes	2004
2	Anholt, S.	Places: Identity, Image and Reputation		Palgrave Macmillan UK	2009
3	Häusler, E., & Häusler, J.	How Cities Become Brands		Springer	2024
4	Zenker, S., & Jacobsen, B. P.	Inter-Regional Place Branding: Best Practices, Challenges and Solutions		Springer	2015
5	Papadopoulos, N., & Cleveland, M.	Marketing Countries, Places, and Place-associated Brands: Identity and Image		Edward Elgar Publishing	2021
6	Причард, А., Морган, Н., & Прајд, Р.	Дестинација као бренд		Цлио	2015
7	Cattaneo, M.	Велики светски градови		Нови Сад: Међународни истраживачки центар за културу: Православна реч	2007
8	Halprin, L.	Gradovi		Građevinska knjiga	2002
9	Kolber, F.	Marketing u kulturi i umetnosti		Beograd: Clio	2010

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6 КЊИГА ПРЕДМЕТА - Планирање и управљање регионалним развојем	
--	---	--

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
10	Тошковић, Д.	Урбани дизајн	Бања Лука: Урбанистички завод Републике Српске	2000
11	НИколић, С., Станковић, Ј., и Дејановић, А.	Бренд менаџмент: савремена а(тра)кција	Нови Сад: Факултет техничких наука	2015
12	Kotler, F.	Upravljanje marketingom	Zagreb: Informator	1988
13	Гиедион, С.	Простор, време, архитектура	Београд: Грађевинска књига	2002
14	Блек, С.	Односи са јавношћу	Београд: CLIO	2003
15	Лазаревић Бајец, Н., & Маруна, М.	Стратешки урбани дизајн и културна разноликост	Архитектонски факултет	2009
16	Ellis, N.	Marketing: a Critical Textbook	SAGE	2011
17	Bacon, E.	Design of cities	London: Thames and Hudson	1995
18	Rogers, R.	Cities for a Small Planet	London: Faber and Faber	1997
19	Котлер, Ф.	Б2Б бренд менаџмент	Нови Сад: Асее	2007

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6 КЊИГА ПРЕДМЕТА - Планирање и управљање регионалним развојем	
--	---	--

Наставни предмет		Финасирање и имплементација међународних развојних пројеката					
Ознака предмета: 25.IM2144							
Број ЕСПБ: 4							
Програм(и) у којем се изводи		I20 - Инжењерски менаџмент (МАС), Изборни предмет RPR - Планирање и управљање регионалним развојем (МАС), Изборни предмет					
УНО предмета		Производни и услужни системи, организација и менаџмент					
Наставници:		Ћирић Лалић Д. Данијела, Доцент					
Број часова активне наставе (недељно)							
Предавања	Аудиторне вежбе	Други облици наставе	СИР/СТИР/ИР/ПИР/НИР	Остали часови			
2.00	2.00	0.00	0.00	0.00			
Предмети предуслови		Нема					
Услови:							
1. Образовни циљ:							
Предмет омогућава студентима да стекну дубоко разумевање сложеног екосистема финансирања развоја – од стратешког програмирања до реализације конкретних пројеката. Посебан акценат ставља се на инструменте Европске уније и међународне заједнице намењене финансирању истраживања, иновација, образовања, као и зелене и дигиталне трансформације. Кроз комбинацију теоријског увида и практичног рада, студенти савладавају цео циклус пројектне интервенције – од дефинисања идеје и стратешког оквира, преко израде предлога и планирања, до имплементације и мерења утицаја.							
2. Исходи образовања (Стечена знања):							
По завршетку курса студент ће бити оспособљен да: 1) Разликује типове и нивое финансијских инструмената за локални, регионални и глобални развој; 2) Објасни процес програмирања финансирања у оквиру Вишегодишњег финансијског оквира (MFF) и тематских програма ЕУ; 3) Користи логички оквир, теорију промене и пројектни ланац узрока и последица за обликовање интервенција; 4) Дефинише структуру циљева, резултата и индикатора у складу са захтевима европског приступа пројектном циклусу; 5) Конципира радне пакете, методологију, временски оквир и план имплементације; 6) Развија план ризика и интегрише формулу узрок–ризик–ефекат у пројектни предлог; 7) Одреди краткорочни и дугорочни утицај пројекта користећи модел пута утицаја (Impact Pathway); 8) Креира ефикасан план комуникације, дисеминације и коришћења резултата; 9) Управља пројектом у складу са очекивањима донатора и правилима финансијске и институционалне одрживости.							
3. Садржај/структура предмета:							
1) Финансијски инструменти за развој: Структура глобалног финансирања (ЕУ, УН, Светска банка, билатерални донатори); Инструменти по секторима: истраживање и иновације, образовање, климатске акције, дигитализација; Разлика између програма и пројеката: од глобалних агенди и политика до позива; 2) Програмирање у оквиру ЕУ буџета (MFF): Процес настанка програма (од политике до радног програма); Архитектура кључних програма: Хоризон Европе, Ерасмус+, ЛИФЕ, ИПА ИИИ, Дигитал Европе; 3) Дизајн пројекта: Теорија промене и логички оквир; Мапирање потреба и дефинисање релевантности и додате вредности; Општи и специфични циљеви, резултати, активности и индикатори; Методологија, радни пакети, временски оквир и буџетирање; 4) Ризици и одрживост у пројектима: Логика узрок–ризик–ефекат; Типични ризици у развојним пројектима; Димензије одрживости: институционална, финансијска, друштвена; 5) Комуникација, дисеминација и коришћење резултата: Очекивања финансијера; Системи индикатора и алати за дисеминацију; Укључивање заинтересованих страна и механизми јачања утицаја; 6) Имплементација и мониторинг: Процедура припреме уговора, уговор конзорцијума; Сарадња са пројектним официром; Финансијски извештаји, извештаји о напретку и правила прихватљивости трошкова.							
4. Методе извођења наставе:							
На предавањима се примењује модел обрнуте учионице, где студенти унапред проучавају теоријске материјале, док се време у учионици користи за вођене дискусије, разјашњавање сложених концепата и повезивање са актуелним политикама и програмима финансирања. Вежбе су замишљене као интерактивне и практичне радионице, у којима студенти раде на актуелним позивима, израђују појединачне делове пројектних пријава и кроз "Writing Lab" тимски развијају целовит наратив и буџет. Посебан сегмент посвећен је вежбама презентације, где студенти имају прилику да бране своје пројектне идеје пред симулираним панелом донатора, уз повратну информацију колега и наставника. У оквиру анализа примера, на предавањима се усвајају методолошки алати за евалуацију, док се на вежбама користе стварни примери успешних и неуспешних пројеката, који се заједнички критички разматрају ради учења на искуству.							
Оцене знања (максимални број поена 100)							
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена	
Домаћи задатак		Да	10.00	Усмени део испита		Да	30.00
Одбрана пројектног задатка		Да	10.00				
Присуство на предавањима		Да	5.00				
Присуство на вежбама		Да	5.00				
Пројектни задатак		Да	40.00				
Литература							
Р.бр.	Аутор-и	Наслов		Издавач		Година	
1	Ћирић Лалић, Д.	Управљање финансијама у међународним развојним пројектима (Електронска скрипта)		Нови Сад: Факултет техничких наука		2025	

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6			
	КЊИГА ПРЕДМЕТА - Планирање и управљање регионалним развојем			
Литература				
Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
2	Zaytsev, Y.	Development Finance: Impact Evaluation for Future Sustainable Results	Springer Cham	2025
3	Lee, S.	Financing for Sustainable Development in International Investment Law	Routledge	2025

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6 КЊИГА ПРЕДМЕТА - Планирање и управљање регионалним развојем	
--	---	--

Наставни предмет		Стратешко предузетништво				
Ознака предмета: 25.IM2219						
Број ЕСПБ: 4						
Програм(и) у којем се изводи		I20 - Инжењерски менаџмент (МАС), Обавезан предмет RPR - Планирање и управљање регионалним развојем (МАС), Изборни предмет				
УНО предмета		Индустријски маркетинг, предузетништво и иновације Производни и услужни системи, организација и менаџмент				
Наставници:		Бороцки В. Јелена, Редовни професор				
Број часова активне наставе (недељно)						
Предавања		Аудиторне вежбе	Други облици наставе	СИР/СТИР/ИР/ПИР/НИР	Остали часови	
2.00		2.00	0.00	0.00	0.00	
Предмети предуслови		Нема				
Услови:						
1. Образовни циљ:						
Основни циљ предмета је да студентима представи феномен предузетништва и предузетничког менаџмента из стратегијске перспективе, као стил менаџмента. Истовремено, циљ је и да се студентима омогући да, без обзира на величину, врсту и делатност организације у чијој конкретној привредној стварности се могу наћи, разумеју начин на који дефинишу своје управљачке задатке у једном, стратегијски другачијем, предузетничком стилу, како би предузетничке подухвате (феномен интерног предузетништва) реализовали на успешан, економски ефикасан и ефективан начин.						
2. Исходи образовања (Стечена знања):						
Студенти ће разумети феномен интерног предузетништва и практичне аспекте предузетничког процеса, чиме ће на изванредан начин бити предузетнички инспирисани и усмерени у правцу предузетничког понашања, који подразумева знања и специфичне вештине. Исходи оваквог учења подразумевају препознавање потенцијала конкретне ситуације: самосталну процену пословних шанси, њихову тржишну валоризацију, процену сопствених предузетничких способности, предузетничких стратегија, као и моделирање стратегијског плана развоја предузећа. Изучавањем феномена интерног предузетништва, студенти ће разумети улогу менаџмента у погледу стварања услова за иновативност, креативност, мотивацију, стварање нове вредности и тржишну валоризацију у условима великих организација.						
3. Садржај/структура предмета:						
Уводни део: основни појмови, свет предузетништва; развој корпоративног предузетништва; значај интерног предузетништва. Истраживање предузетништва, развојне могућности предузетника, природа предузетничке шансе, ресурси предузетничког подухвата. Предузетнички подухват и предузетничка организација, значење предузетничког успеха. Стратегијско планирање. Креирање стратегијског плана развоја предузећа. Подстицај предузетништва, институционализација предузетништва у предузећу. Стратегијско планирање у функцији иновативности предузећа. Оцена стратегијских настана предузећа и релација са могућим облицима иновација у предузећу. Окружење: релевантне институције за подстицај предузетништва, утицај спољашњег и унутрашњег окружења на спровођење стратегије; промене и кључни трендови у спољашњем окружењу. Иновације и њихова улога у стицању конкурентске предности предузећа. Димензије предузетничког подухвата, стратегије пословне експанзије пословне активности предузетника. Раст и развој организације. Вођство и мотивација у предузетничком подухвату. Консолидација предузетничког подухвата, Измењена улога предузетника у консолидованој организацији. Иновативност и стратегијско предузетништво, стратегије једноставних правила, стратегије у условима кризе.						
4. Методе извођења наставе:						
Настава на предмету се одвија кроз предавања и вежбе. У извођењу наставе на предмету доминира практичан приступ који подразумева креирање стратегијског плана развоја предузећа за конкретно предузеће, односно учење кроз искуство и примену. У оквиру вежби, рад ће се одвијати у групама и самостално.						
Оцене знања (максимални број поена 100)						
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Предметни(пројектни)задатак		Да	40.00	Писмени део испита - комбиновани задаци и теорија	Да	50.00
Присуство на предавањима		Да	5.00			
Присуство на вежбама		Да	5.00			
Литература						
Р.бр.	Аутор-и	Наслов		Издавач		Година
1	Бороцки, Ј.	Стратешко предузетништво - електронска скрипта		Нови Сад: Факултет техничких наука		2025
2	Andria, A., & Gabarret, I.	Building 21st Century Entrepreneurship		John Willey and Sons		2017
3	Faghih, N., & Forouharfar, A.	Strategic Entrepreneurship: Perspectives on Dynamics, Theories, and Practices		Springer International Publishing		2021

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6 КЊИГА ПРЕДМЕТА - Планирање и управљање регионалним развојем	
--	---	--

Наставни предмет		Дигитални пословни модели					
Ознака предмета: 25.IM2816							
Број ЕСПБ: 4							
Програм(и) у којем се изводи		I20 - Инжењерски менаџмент (МАС), Изборни предмет RPR - Планирање и управљање регионалним развојем (МАС), Изборни предмет					
УНО предмета		Индустријски маркетинг, предузетништво и иновације Производни и услужни системи, организација и менаџмент					
Наставници:		Ћелић М. Ђорђе, Ванредни професор					
Број часова активне наставе (недељно)							
Предавања		Аудиторне вежбе	Други облици наставе	СИР/СТИР/ИР/ПИР/НИР	Остали часови		
2.00		2.00	0.00	0.00	0.00		
Предмети предуслови		Нема					
Услови:							
1. Образовни циљ:							
Предмет има за циљ да студенте упозна са концептима, типологијама и праксама дигиталних пословних модела, као и са начинима њихове анализе, развоја и примене у различитим индустријама. Посебан нагласак ставља се на разумевање дигиталне трансформације и дисруптивних иновација, креирање вредности кроз дигиталне платформе и екосистеме, као и процену одрживости и скалабилности дигиталних пословних модела.							
2. Исходи образовања (Стечена знања):							
Након успешно завршеног курса, студенти ће бити у стању да: разумеју теоријске основе и кључне концепте дигиталних пословних модела, анализирају и упоређују традиционалне и дигиталне пословне моделе, идентификују и мапирају кључне елементе дигиталног пословног модела (вредносна понуда, мрежни ефекти, канали, извори прихода, партнерства), користе алате (нпр. Business Model Canvas, Lean Canvas, Platform Design Toolkit) за дизајнирање и валидацију дигиталних пословних модела, критички оцене примере из праксе и предложи унапређења постојећих дигиталних пословних модела, представе сопствени предлог иновативног дигиталног пословног модела кроз тимски пројекат.							
3. Садржај/структура предмета:							
Увод у пословне моделе: дефиниције, еволуција и значај у дигиталној економији; Дигитална трансформација и дисруптивне иновације; Оквири и типологије дигиталних пословних модела (платформе, SaaS, freemium, претплатнички модели, open source, pay-per-use); Платформски пословни модели и мрежни ефекти; Екосистеми, партнерства и дигиталне вредносне мреже; Анализа вредносне понуде у дигиталном окружењу (Value Proposition Canvas); Алати за моделовање дигиталних пословних модела (Business Model Canvas, Lean Canvas, Platform Design Toolkit); Извори прихода и стратегије монетизације дигиталних производа и услуга; Мерење перформанси дигиталних пословних модела (KPI, метрике раста, AARRR framework); Студије случаја: глобални и локални примери успешних и неуспешних дигиталних пословних модела; Изазови и ризици: регулатива, етика, приватност података, одрживост и друштвени утицај; Будућност дигиталних пословних модела: AI, blockchain, metaverse и нове технологије							
4. Методе извођења наставе:							
Предавања уз мултимедијалне презентације и дискусије; Студије случаја (глобалне компаније и локалне фирме/стартапи); Радионице са практичним алатима (BMC, VPC, Lean Startup), Тимски пројекти и презентације иновативних дигиталних пословних модела, Гостујућа предавања практичара из индустрије (предузетници, менаџери, инвеститори), Е-учење и интерактивне вежбе							
Оцене знања (максимални број поена 100)							
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит		Обавезна	Поена
Присуство на предавањима		Да	5.00	Теоријски део испита		Да	70.00
Присуство на вежбама		Да	5.00				
Семинарски рад		Да	20.00				
Литература							
Р.бр.	Аутор-и		Наслов		Издавач		Година
1	Ћелић, Ђ.		Дигитални пословни модели [електронска скрипта]		Нови Сад: Факултет техничких наука		2025
2	Gupta, S.		Driving Digital Strategy: A Guide to Reimagining Your Business		Harvard Business Review Press		2018
3	Francisco, J., Lubián, L., & Esteves, J.		Value in a Digital World: How to Assess Business Models and Measure Value in A digital World		Palgrave Macmillan		2017
4	Van der Pijl, P., Lokitz, J., Solomon, L. K., & Van Lieshout, R.		Business Model Shifts: Six Ways to Create New Value For Customers		Wiley		2020

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6			
КЊИГА ПРЕДМЕТА - Планирање и управљање регионалним развојем				
Литература				
Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
5	Dieffenbacher, S. F., Hüttinger, C., Zaninelli, S. M., Lines, D., & Rein, A.	How to Create Innovation: The Ultimate Guide to Proven Strategies and Business Models to Drive Innovation and Digital Transformation	Wiley	2024

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6 КЊИГА ПРЕДМЕТА - Планирање и управљање регионалним развојем	
--	---	--

Стручна пракса		Стручна пракса 1			
Ознака предмета: 25.RPRSP1					
Број ЕСПБ: 2					
Програм(и) у којем се изводи		RPR - Планирање и управљање регионалним развојем (MAC), Обавезан предмет			
УНО предмета		Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија Производни и услужни системи, организација и менаџмент Урбанизам и планирање регионалног развоја			
Наставници:					
Број часова активне наставе (недељно)					
Предавања	Аудиторне вежбе	Други облици наставе	СИР/СТИР/ИР/ПИР/НИР	Остали часови	
0.00	0.00	0.00	0.00	3.00	
Предмети предуслови		Нема			
Услови:					
1. Образовни циљ:					
Један од саставних делова курикулума студијског програма Планирање и управљање регионалним развојем је стручна пракса која се реализује у одговарајућим научно-истраживачким установама, релевантним градским и покрајинским институцијама и предузећима које се баве делатностима релевантним за стицање одговарајућег практичног искуства из регионалног планирања и регионалног развоја. Циљ стручне праксе јесте стицање непосредних и практичних знања о функционисању и организацији установа, институција и предузећа које се баве пословима у оквиру струке за коју се студент оспособљава, као и о могућностима примене претходно стечених знања у пракси.					
2. Исходи образовања (Стечена знања):					
Оспособљавање студената за примену претходно стечених теоријских и стручних знања за решавање конкретних практичних проблема који се тичу регионалног планирања и развоја у оквиру изабране установе, инсититуције или предузећа; Упознавање студената са делатностима изабране установе, институције или предузећа, начином пословања, управљањем и улогама запослених у одговарајућим областима у њиховим организационим структурама; Стечена стручна знања студент ће користити у даљем образовању и будућем професионалном раду.					
3. Садржај/структура предмета:					
Садржај стручне праксе формира се за сваког кандидата посебно, у договору са руководством и запосленима установе, институције или предузећа у којем се пракса обавља, а у складу са потребама струке за коју се студент оспособљава.					
4. Методе извођења наставе:					
Практичан рад, консултације и писање дневника стручне праксе у коме студент описује активности и послове које је обављао за време стручне праксе.					
Оцене знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна Поена
Предметни пројекат		Да	50.00	Усмени део испита	Да 50.00
Литература					
Р.бр.	Аутор-и	Наслов		Издавач	Година
1	Службени гласник Републике Србије	Закон о планирању и изградњи		Службени гласник Републике Србије	2025
2	Различити аутори	Одговарајући материјал неопходан за решавање конкретних проблема		Различити издавачи	--
3	Group of authors	Appropriate material necessary for solving specific problems		Various publishers	--

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6 КЊИГА ПРЕДМЕТА - Планирање и управљање регионалним развојем	
--	---	--

Наставни предмет		Градови у транзицији			
Ознака предмета: 25.RPR195					
Број ЕСПБ: 5					
Програм(и) у којем се изводи		АНО - Архитектура (МАС), Изборни предмет RPR - Планирање и управљање регионалним развојем (МАС), Обавезан предмет			
УНО предмета		Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија Урбанизам и планирање регионалног развоја			
Наставници:		Недучин А. Дејана, Редовни професор			
Број часова активне наставе (недељно)					
Предавања		Аудиторне вежбе	Други облици наставе	СИР/СТИР/ИР/ПИР/НИР	Остали часови
2.00		3.00	0.00	0.00	0.00
Предмети предуслови		Нема			
Услови:					
1. Образовни циљ:					
Циљ предмета је да студентима пружи свеобухватно разумевање теоријских концепата и методолошких приступа истраживању просторних трансформација градова у транзиционом периоду. Настава је организована тако да обухвати кључне тематске целине и релевантне студије случаја, кроз које ће се анализирати узроци, механизми и обрасци урбаних промена и њихове просторне импликације. Посебан акценат ставља се на критичко преиспитивање идентификованих процеса, разматрање могућих интервенција и корекција, те формулисање препорука за унапређење пракси планирања и управљања урбаним трансформацијама. Овакав аналитички и методолошки заснован приступ омогућиће студентима да развију компетенције неопходне за критичко разумевање, евалуацију и стратешко усмеравање савременог урбаног развоја, као и за информисано и одговорно деловање у професионалној пракси.					
2. Исходи образовања (Стечена знања):					
Студент ће бити оспособљен да: критички анализира узроке, механизме и последице просторног реструктурирања градова у условима транзиције; примени теоријске и методолошке моделе у анализи урбаних трансформација и интерпретира њихове просторне импликације; развије теоријске и практичне компетенције релевантне за успостављање интердисциплинарног модела активне сарадње при дефинисању критеријума и смерница за стратешко планирање и управљање урбаним трансформацијама; самостално дефинише истраживачки оквир; формира аргументоване закључке и предлоге интервенција у градском простору, засноване на аналитичким налазима и компаративном увиду у студије случаја.					
3. Садржај/структура предмета:					
Теоријски концепти урбаног реструктурирања и регионални контекст; теорија транзиције и урбана политика; социјалистички град као полазиште трансформације; капиталистички град као компаративни оквир; механизми и просторни обрасци урбане трансформације (просторни аспекти транзиционих процеса); континуитет и дисконтинуитет у урбаном развоју; методолошки приступи критичкој анализи урбаних трансформација; урбане трансформације - могуће интервенције и корективне мере; планирање и управљање урбаним трансформацијама; актуелни изазови постсоцијалистичког просторног развоја градова; град у пост-транзиционом периоду; студије случаја – компаративна и критичка анализа.					
4. Методе извођења наставе:					
Интерактивна предавања, аудиторне вежбе, тематске дискусије, консултације, самостални истраживачки рад и истраживачки рад у мањим групама, уз примену компаративних и аналитичких метода и синтезе стечених знања.					
Оцене знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит	
Предметни(пројектни)задатак		Да	50.00	Усмени део испита	
Презентација		Да	10.00		
Присуство на предавањима		Да	5.00		
Присуство на вежбама		Да	5.00		
Литература					
Р.бр.	Аутор-и	Наслов		Издавач	Година
1	Ваништа Лазаревић, Е. & Марић, Ј.	Срећни градови: Урбана регенерација revisited		Београд: Архитектонски факултет	2024
2	Schwake, G. & Staničić, A. (Eds.)	Post-Socialist Neoliberalism and the Production of Space		Lisabon: Cogitatio Press	2024
3	Stanilov, K. & Sykora, L. (eds.)	Confronting Suburbanization: Urban Decentralization in Postsocialist Central and Easter Europe		Chichester: John Willey & Sons	2014
4	Sikos, T., & Molnár, D. (eds.)	Budapest: Past and Future		Budapest: Ludovika University Press	2024

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6 КЊИГА ПРЕДМЕТА - Планирање и управљање регионалним развојем	
--	---	--

Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
5	Nedućin, D., Vračarić, M. & Medenica Todorović, R.	Gradovi u tranziciji	Novi Sad: Fakultet tehničkih nauka	2024
6	ETH Studio Basel, Contemporary City Institute	Belgrade - Formal/Informal: A Research on Urban Transformation	Scheidegger & Spiess, Zurich	2012
7	Chung-Tong, W., Gunko, M., Strykiewicz, T. & Zhou, K. (Eds.)	Postsocialist Shrinking Cities	New York: Routledge	2022
8	Hirt, S.	Iron Curtains: Gates, Suburbs, and Privatization of Space in the Post-socialist City	John Wiley & Sons	2012
9	Mrduljaš M & Kulić K. (Eds.)	Unfinished Modernisations: Between Utopia and Pragmatism	Zagreb: UHA/CCA	2012
10	Stanilov, K.	The Post-socialist City: Urban Form and Space Transformations in Central and Eastern Europe after Socialism	Springer	2007
11	Stimmel, C. L.	Building Smart Cities: Analytics, ICT, and Design Thinking	CRC Press, Taylor & Francis Group, Bocen Sound Parkway NW, Suite	2016
12	Петровић, М.	Трансформација градова	Београд: Филозофски факултет	2009
13	Milojević, B.	Gradovi u promjenama	Banja Luka: Arhitektonsko-građevinsko-geodetski fakultet	2015
14	Драјић, Д. Д.	Паметни градови	Београд: Академска мисао	2018

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6 КЊИГА ПРЕДМЕТА - Планирање и управљање регионалним развојем	
--	---	--

Наставни предмет		Туризам као перспектива регионалног развоја				
Ознака предмета: 25.RPR196						
Број ЕСПБ: 4						
Програм(и) у којем се изводи		RPR - Планирање и управљање регионалним развојем (MAC), Изборни предмет				
УНО предмета		Производни и услужни системи, организација и менаџмент Урбанизам и планирање регионалног развоја				
Наставници:		Окановић В. Андреа, Редовни професор				
Број часова активне наставе (недељно)						
Предавања		Аудиторне вежбе	Други облици наставе	СИР/СТИР/ИР/ПИР/НИР	Остали часови	
2.00		2.00	0.00	0.00	0.00	
Предмети предуслови		Нема				
Услови:						
1. Образовни циљ:						
Циљ предмета је да представи савремени туризам и менаџмент дестинације у смислу анализе квалитета стандарда и информационих технологија. Анализирана је политика туризма, као алата регионалног развоја, у циљу промоције одрживог и балансираног развоја и конзервације културног наслеђа у мање развијеним подручјима. Такође, предмет ће омогућити студентима боље разумевање утицаја туризма на регионалне економије, коришћење земљишта и животной средини.						
2. Исходи образовања (Стечена знања):						
Студенти су оспособљени да анализирају просторне и друштвене утицаје туризма, затим пружено им је адекватније и детаљније знање о туризму и најзначајнијим системима туризма, а такође су подучени да детектују будуће изазове у туризму. Студентима су пружене компетенције које им омогућују да критички размушљају о туризму као перспективи регионалног развоја.						
3. Садржај/структура предмета:						
- Промене у развоју туризма; конкуренција и нове дестинације; - политика туризма као алата регионалног развоја; - интеграција мање развијених подручја; - конзервација материјалног наслеђа; - одрживи и балансирани развој туризма; - утицај туризма у регионалним економијама, животной средини и коришћењу земљишта.						
4. Методе извођења наставе:						
- Метода разговора; - рад у групама; - индивидуални рад.						
Оцене знања (максимални број поена 100)						
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Домаћи задатак		Да	20.00	Писмени део испита - комбиновани задаци и теорија	Да	50.00
Присуство на предавањима		Да	5.00			
Присуство на вежбама		Да	5.00			
Семинарски рад		Да	20.00			
Литература						
Р.бр.	Аутор-и	Наслов		Издавач		Година
1	Clark, T., Gill, A., & Hartmann, R.	<ENG>Mountain Resort Planning and Development in an Era of Globalization.</eng>		Cognizant Communication		2006
2	Smith, V. L., & Brent, M. (Eds.)	Hosts and Guests Revisited: Tourism Issues of the 21st Century.		New York: Communication		2001
3	Montanari, A., Williams, A. M. (Eds.)	European Tourism: Regions, Spaces and Restructuring		John Wiley & Sons, Chichester		1995
4	Zimmermann F. M., Godde P., & Price M. (Eds.)	Tourism and Development in Mountain Regions		>New York: CABI Publishing, Wallingford</eng>		2000
5	Phillips, R., & Roberts, S. (Eds.)	Tourism, Planning, and Community Development		Routledge		2012
6	Kumral, N., & Özlem Önder, A. (Eds.)	Tourism, Regional Development and Public Policy		Routledge		2011

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6 КЊИГА ПРЕДМЕТА - Планирање и управљање регионалним развојем	
--	---	--

Литература				
Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
7	Couto, G., Santos, R., Castanho, R. A.	Peripheral Territories, Tourism, and Regional Development	IntechOpen	2021
8	Brumen, B., Rangus, M., & Gorenak, M.	Sustainability in Tourism and Regional Development	Cambridge Scholars Publishing	2017
9	Pileri, P., & Moscarelli, R.	Cycling & Walking for Regional Development	Springer International Publishing	2021
10	Montanari, A.	European Tourism	J. Wiley	1995
11	Praderio, G., & Modde, E.	Tourism Projecting Visions across the Adriatic Multi-City	Alinea Editrice	2005

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6 КЊИГА ПРЕДМЕТА - Планирање и управљање регионалним развојем	
--	---	--

Наставни предмет		Планирање и одрживи развој предела				
Ознака предмета: 25.RPR197						
Број ЕСПБ: 4						
Програм(и) у којем се изводи		RPR - Планирање и управљање регионалним развојем (MAC), Изборни предмет				
УНО предмета		Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија Урбанизам и планирање регионалног развоја				
Наставници:		Мараш М. Ивана, Ванредни професор				
Број часова активне наставе (недељно)						
Предавања		Аудиторне вежбе		Други облици наставе		СИР/СТИР/ИР/ПИР/НИР
2.00		2.00		0.00		0.00
Предмети предуслови		Нема				
Услови:						
1. Образовни циљ:						
Циљ предмета је упознавање студената са процесом планирања предела кроз приказ основних појмова, методологију истраживања предела, као и анализу свих аспеката предела.						
2. Исходи образовања (Стечена знања):						
Упознавање студената са основама процеса планирања и одрживог развоја предела. Развијање свести о вредностима предела, као и оспособљавање студената за усвајање нових знања из области вредновања предела и укључивање у рад интердисциплинарних тимова у процесу планирања предела.						
3. Садржај/структура предмета:						
- Увод у планирање предела; - Методологија истраживања предела; - Аспекти предела (природни, културни, аналитички, политички, интервенцијски).						
4. Методе извођења наставе:						
- Фронтална метода, - метода разговора, - рад у групама, - индивидуални рад, - илустративно-демонстративна метода, - теренско-истраживачки рад.						
Оцене знања (максимални број поена 100)						
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит		Обавезна
Присуство на предавањима		Да	5.00	Писмени део испита - комбиновани задаци и теорија		Да
Присуство на вежбама		Да	5.00			40.00
Сложени облици вежби		Да	40.00	Усмени део испита		Да
						10.00
Литература						
Р.бр.	Аутор-и	Наслов			Издавач	Година
1	Group of Authors	Environmental Protection of Urban and Suburban Settlements: Proceedings. [Knj.] 2			Novi Sad: Ecological Movement of Novi Sad	2011
2	Grupa autora	Landscape Character Assessment, Guidance for England and Scotland			The Country Agency and Scottish Natural Heritage	2002
3	Makhzoumi, J., & Pungetti, G.	Ecological Landscape Design and Planninig, the Mediterranean Context			London, New York: E & FN SPON, an imprint of Routledge	1999
4	Naveh Z., & Lieberman A.	Landscape Ecology, First Edition			New York: Springer-Verlag	1984
5	група аутора	Мастер план одрживог развоја Фрушке Горе			Универзитет у Новом Саду, Нови Сад	2011
6	Ђеримовић, Б.	Пејзажна архитектура			Београд: Академска мисао	2016
7	Rodiak, J. (ed.)	Landscape and Urban Planinning: an International Journal of Landscape, Ecology, Planning and design			London: Elsevier	2008
8	Лазих, Л., Павић, Д., Стојановић, В., Томић, П., Ромелић, Ј., Пивац, Т.,...& Вучановић, М.	Заштићена природна добра и екотуризам Војводине			Нови Сад: Природно-математички факултет, Департман за географију, туризам и хотелијерство	2008

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6 КЊИГА ПРЕДМЕТА - Планирање и управљање регионалним развојем	
--	---	--

Литература				
Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
9	Удицки, И.	Карактеризација предела на подручју обухваћеном Просторним планом посебне намене Фрушке горе 2022. године [докторска дисертација]	Нови Сад: Факултет техничких наука	2018
10	Група аутора	Студија археоботаничке баште Музеја Војводине	Нови Сад: Факултет техничких наука	2013
11	Mitchel, A.	The ESRI Guide to GIS Analysis – Volume 1: Geographic Patterns and Relationships	New York: ESRI Press	1999
12	Петровић Балубцић, М.	Река и градски простори у Србији	Београд: Задужбина Андрејевић	2013
13	Moughtin, C.	Urban Design: Green Dimensions	Oxford: Butterworth Architecture	1996
14	Жарден, Џ. Р.	Еколошка етика	Београд: Службени гласник	2006
15	Viljoen, A. (ed.)	CPULs = Continuous Productive Urban Landscapes	Oxford: Architectural Press	2005
16	Bindreiter, S., et al.	Chances - Development Paths for the Wachau Region	Vienna: Vienna University of Technology	2017
17	Ast, R.	Architectural and Landscape Delimitation of Littoral Zones	Villamouira-Curaçao-Papeete: European Sailors Federation	2000
18	Unger, J., Savić, S., Gál, T., & Milošević, D.	Urban Climate and Monitoring Network System in Central European Cities	University of Novi Sad, Faculty of Sciences, University of Szeged, Department of Climatology and Landscape Ecology, Novi Sad, Szeged	2014
19	Punter, J., & Carmona, M.	The Design Dimension of Planning: theory, content and best practice for design policies	London: E & FN Spon	1997
20	Graedel, T., & Allenby, B.	Industrial Ecology and Sustainable Engineering	Asoke K. Ghosh, PHI Learning Limited	2011
21	Вујковић, Љ., Нећак, М. & Вујичић, Д.	Техника пејзажног пројектовања	Београд: Шумарски факултет	2003
22	Petrović, M. (ured.)	Glokalnost transformacijskih promena u Srbiji	Beograd: Čigoja štampa	2012
23	Baccini, P., & Brunner, P. H.	Metabolism of the Anthroposphere	Cambridge: MIT Press	2012
24	White, P.	Public Transport	London: Routledge	2016
25	Stimson, R. J., Stough, R. R., & Roberts, B. H.	Regional Economic Development Analysis and Planning Strategy	Berlin: Springer	2006

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6 КЊИГА ПРЕДМЕТА - Планирање и управљање регионалним развојем	
--	---	--

Наставни предмет		Културно наслеђе у функцији урбаног и регионалног развоја			
Ознака предмета: 25.RPR198					
Број ЕСПБ: 4					
Програм(и) у којем се изводи		АНО - Архитектура (МАС), Изборни предмет RPR - Планирање и управљање регионалним развојем (МАС), Изборни предмет			
УНО предмета		Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија Историја, наслеђе и заштита			
Наставници:		Сладић Тодоров Ђ. Мирјана, Ванредни професор			
Број часова активне наставе (недељно)					
Предавања		Аудиторне вежбе	Други облици наставе	СИР/СТИР/ИР/ПИР/НИР	Остали часови
2.00		2.00	0.00	0.00	0.00
Предмети предуслови		Нема			
Услови:					
1. Образовни циљ:					
Основни циљ предмета је да се представи значај културног наслеђа у процесу урбаног планирања и израде стратегија развоја. У оквиру предмета студентима ће бити представљени основни појмови заштите, класификација, методологија изучавања и принципи заштите културног наслеђа, као и регионална и међународна стручна и правна акта која регулишу место културног наслеђа у процесу урбаног планирања и израде стратегија развоја.					
2. Исходи образовања (Стечена знања):					
Студенти који успешно испуне предвиђене обавезе биће оспособљени да квалитетно имплементирају валоризовано културно наслеђе. Стечено знање омогућиће им да аналитички и критички приступе разматрању културног наслеђа, потребама његове заштите, валоризације, као и његовом неискључивом учешћу у процесу савременог развоја.					
3. Садржај/структура предмета:					
Увод; Појмови у области културног наслеђа; Категоризација културног наслеђа; Класификација културног наслеђа према врсти и очуваности; Надлежне установе и удружења од регионалног и међународног значаја која се баве валоризацијом и заштитом културног наслеђа; Општа начела у примени заштите културног наслеђа; Правна заштита културних добара; SWOT анализа културног наслеђа према врсти и очуваности; Економска процена користи од учешћа културног наслеђа у процесу планског регионалног и урбаног развоја – цост бенефит анализа; Маркетинг и брендирање културног наслеђа у функцији заштите и очувања културног наслеђа; Процеси и начини учешћа надлежних установа за заштиту културног наслеђа, као и грађана и утицајних група у имплементирању културног наслеђа у процес регионалноги урбаног развоја;					
4. Методе извођења наставе:					
Предавања; консултације; теренско истраживање; радионица, семинарски рад; графички рад; писмени испит; усмени испит.					
Оцене знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит	
Присуство на предавањима		Да	5.00	Теоријски део испита	
Присуство на вежбама		Да	5.00	Да	
Семинарски рад		Да	40.00	50.00	
Литература					
Р.бр.	Аутор-и	Наслов		Издавач	Година
1	Tyler, N., Ligibel, T.J., & Tyler, J.R.	Historic Preservation		W.W.Northon&Company Inc.	2009
2	Вученовић, С.	Архитектонска и урбана конзервација		Београд: Друштво конзерватора Србије	2004
3	Forrest, C. J. S.	International Law and the Protection of Cultural Heritage		New York: Routledge	2010
4	Howard, P.	Heritage: Management, Interpretation, Identity		London; New York: Continuum	2003
5	Mishan, E. J., & Quah, E.	Cost Benefit Analysis		Routledge	2007
6	Fine, L.	SWOT Analysis		Kick iT	2011
7	Young, R. A.	Historic Preservation: A Primer		John Wiley&Sons Inc.	2008
8	Група аутора	Урбано и архитектонско наслеђе у III миленијуму : зборник радова		Београд: Центар за планирање урбаног развоја ЦЕП	1999

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6 КЊИГА ПРЕДМЕТА - Планирање и управљање регионалним развојем	
--	---	--

Литература				
Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
9	Ђекић, М.	Народно градитељство Војводине	Нови Сад: Покрајински завод за заштиту споменика културе	1994
10	Kurtović Folić, N., & et al.	The Cultural Heritage of Vojvodina	Novi Sad: The Institute for Culture of Vojvodina	2013
11	Пушић, Љ.	Урбанистички развој градова у Војводини у XIX и првој половини XX veka	Нови Сад: Матица српска	1987
12	Група аутора	Урбано и архитектонско наслеђе у ИИИ миленијуму	Београд: Центар за планирање урбаног развоја	1999
13	Петровић, Б. З.	Старе српске куће као градитељски подстицај	Београд: Грађевинска књига	1989
14	Крстић, Б.	Споменичка баштина	Сарајево: Synopsis	2010
15	Sanković-Simčić, V.	Revitalizacija graditeljske baštine	Sarajevo: Nasa rijec	2000
16	Сладић Тодоров, М., & Куртовић Фолић, Н.	Инструменти и методе за валоризацију, обнову и заштиту непокретног културног наслеђа	Нови Сад: Факултет техничких наука	2024

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6 КЊИГА ПРЕДМЕТА - Планирање и управљање регионалним развојем	
--	---	--

Наставни предмет		Репрезентација ширег просторног окружења			
Ознака предмета: 25.AD0017					
Број ЕСПБ: 4					
Програм(и) у којем се изводи		АНО - Архитектура (МАС), Изборни предмет RPR - Планирање и управљање регионалним развојем (МАС), Изборни предмет			
УНО предмета		Теорије и интерпретације геометријског простора у архитектури и урбанизму			
Наставници:		Тепавчевић Б. Бојан, Редовни професор Бајшански В. Ивана, Ванредни професор			
Број часова активне наставе (недељно)					
Предавања		Аудиторне вежбе	Други облици наставе	СИР/СТИР/ИР/ПИР/НИР	Остали часови
2.00		0.00	2.00	0.00	0.00
Предмети предуслови		Нема			
Услови:					
1. Образовни циљ:					
Оспособљавање студената за коришћење основних компјутерских апликационих софтвера за репрезентацију ширег просторног окружења.					
2. Исходи образовања (Стечена знања):					
Да стечена знања примењују у даљем процесу образовања као и у будућем професионалном раду.					
3. Садржај/структура предмета:					
Увод, дефинисање и појашњење ширих основних појмова (глосариј) Основи геоинформационих технологија и процедуралног моделовања урбаних подручја. Основи ГИС-а: разлике од сродних система, примена и историјат. Примена ГИС-а: структуре ГИС базе података, растерски и векторски модели базе података, "објектне" базе података, прикупљање и чување података у ГИС-у, анализа и приказ прикупљених података. Процедурално моделовање градова и граматика облика.					
4. Методе извођења наставе:					
Предавања и вежбе у рачунарској лабораторији. Консултације. Део градива који чине логичку целину се полажу у четири колоквијума. Колоквији се раде у компјутерској лабораторији. Студент може изаћи на следећи колоквијум ако је у претходном освојио најмање 30% поена. Да би студент положио испит, поред осталих услова, мора да из сваког од четири колоквија има најмање 30% поена. Оцена испита се формира на основу похађања предавања и вежби и успеха на колоквијима.					
Оцене знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна Поена
Присуство на предавањима		Да	0.00	Практични део испита - задаци	Да 30.00
Присуство на рачунарским вежбама		Да	0.00		
Сложени облици вежби		Да	70.00		
Литература					
Р.бр.	Аутор-и	Наслов		Издавач	Година
1	Šidanin, P.	A Cognitive Framework for an Urban Environment Design Tool		Delft	2001
2	Burrough, P. A., & McDonnel, R. A.	Принципи географских информационих система: [просторни информациони системи и геостатистика]		Београд: Грађевински факултет Универзитета у Београду	2006
3	Sherman, G.	The geospatial desktop: open source GIS & mapping		Williams Lake: Locate Press	2012
4	Васић, Д., Булатовић, В., Марковић, М., & Јанковић, Н.	Комунални информациони системи и њихова примена		Нови Сад: Факултет техничких наука	2016
5	Van Maarseveen, M., Martinez, J., & Johannes, F.(Eds.)	GIS in Sustainable Urban Planning and Management		Taylor and Francis	2019
6	Тепавчевић, Б.	Тргови у Војводини		Факултет техничких наука	2008
7	Аларгић, И.	Визуална компонента ГИС-а _3Д сцена (мастер рад)		Нови Сад: Факултет техничких наука	2008

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6 КЊИГА ПРЕДМЕТА - Планирање и управљање регионалним развојем	
--	---	--

Литература				
Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
8	Илић, Н.	Примена GIS алата у дистрибутивном менаџмент систему [Дипломски рад]	Нови Сад: Факултет техничких наука	2004
9	Теравчевић, В., & Стојаковић, В.	Procedural Modeling in Architecture Based on Statistical and Fuzzy Inference, Automation in Construction, vol 35. Pp 329-337	Elsevier	2013

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6 КЊИГА ПРЕДМЕТА - Планирање и управљање регионалним развојем	
--	---	--

Стручна пракса		Стручна пракса 2			
Ознака предмета: 25.RPRSP2					
Број ЕСПБ: 2					
Програм(и) у којем се изводи		RPR - Планирање и управљање регионалним развојем (MAC), Обавезан предмет			
УНО предмета		Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија Производни и услужни системи, организација и менаџмент Урбанизам и планирање регионалног развоја			
Наставници:					
Број часова активне наставе (недељно)					
Предавања		Аудиторне вежбе	Други облици наставе	СИР/СТИР/ИР/ПИР/НИР	Остали часови
0.00		0.00	0.00	0.00	3.00
Предмети предуслови		Нема			
Услови:					
1. Образовни циљ:					
Један од саставних делова курикулума студијског програма Планирање и управљање регионалним развојем је стручна пракса која се реализује у одговарајућим научно-истраживачким установама, релевантним градским, покрајинским институцијама и предузећима која се баве делатностима релевантним за стицање одговарајућег практичног искуства из регионалног планирања и регионалног развоја. Циљ стручне праксе јесте стицање непосредних и практичних знања о функционисању и организацији установа, институција и предузећа које се баве пословима у оквиру струке за коју се студент оспособљава, као и о могућностима примене претходно стечених знања у пракси.					
2. Исходи образовања (Стечена знања):					
Оспособљавање студената за примену претходно стечених теоријских и стручних знања за решавање конкретних практичних проблема који се тичу регионалног планирања и развоја у оквиру изабране установе, инсититуције или предузећа; Упознавање студената са делатностима изабране установе, институције или предузећа, начином пословања, управљањем и улогама запослених у одговарајућим областима у њиховим организационим структурама; Стечена стручна знања студент ће користити у даљем образовању и будућем професионалном раду.					
3. Садржај/структура предмета:					
Садржај стручне праксе формира се за сваког кандидата посебно, у договору са руководством и запосленима установе, институције или предузећа у којем се пракса обавља, а у складу са потребама струке за коју се студент оспособљава.					
4. Методе извођења наставе:					
Практичан рад, консултације и писање дневника стручне праксе у коме студент описује активности и послове које је обављао за време стручне праксе.					
Оцене знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна Поена
Предметни пројекат		Да	50.00	Усмени део испита	Да 50.00
Литература					
Р.бр.	Аутор-и	Наслов		Издавач	Година
1	Службени гласник Републике Србије	Закон о планирању и изградњи		Службени гласник Републике Србије	2025
2	Различити аутори	Одговарајући материјал неопходан за решавање конкретних проблема		Различити издавачи	--
3	Group of authors	Appropriate material necessary for solving specific problems		Various publishers	--

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6 КЊИГА ПРЕДМЕТА - Планирање и управљање регионалним развојем	
--	---	--

Предмет завршног рада	Мастер рад - Студијски истраживачки рад
Ознака предмета: 25.RPSIR	
Број ЕСПБ: 10	
Програм(и) у којем се изводи	RPR - Планирање и управљање регионалним развојем (МАС), Обавезан предмет
УНО предмета	Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија Производни и услужни системи, организација и менаџмент Урбанизам и планирање регионалног развоја
Наставници:	

Број часова активне наставе (недељно)				
Предавања	Аудиторне вежбе	Други облици наставе	СИР/СТИР/ИР/ПИР/НИР	Остали часови
0.00	0.00	0.00	12.00	0.00

Предмети предуслови	Нема
---------------------	------

Услови:

1. Образовни циљ:

Образовни циљ односи се на примену основних, теоријско методолошких, научно-стручних и стручно-апликативних знања и метода на решавању конкретних проблема у области регионалног развоја. У оквиру овог дела мастер рада студент изучава проблем, његову структуру и сложеност и на основу спроведених анализа изводи закључке о могућим начинима његовог решавања. Проучавајући литературу, студент се упознаје са методама које су намењене за решавање сличних задатака и инжењерском праксом у њиховом решавању. Циљ активности студената у оквиру овог дела истраживања огледа се у стицању неопходних искустава кроз решавања комплексних проблема и задатака и препознавање могућности за примену претходно стечених знања у пракси.

2. Исходи образовања (Стечена знања):

Оспособљавање студената да самостално примењују претходно стечена знања, ради сагледавања структуре задатог проблема и системске анализе у циљу извођења закључака о могућим правцима његовог решавања. Кроз самостално коришћење литературе, студенти проширују знања из области регионалног развоја, проучавајући различите методе и радове који се односе на сличну проблематику. На тај начин, код студената се развија способност да спроводе анализе и идентификују проблеме у оквиру задате теме. Практичном применом стечених знања из различитих области код студената се развија способност да сагледају место и улогу инжењера у области регионалног развоја.

3. Садржај/структура предмета:

Формира се појединачно у складу са потребама израде конкретног мастер рада, његовом сложености и структуром. Студент проучава стручну литературу, радове студената који се баве сличном тематиком, врши анализе у циљу изналажења решења конкретног задатка који је дефинисан задатком рада.

4. Методе извођења наставе:

Ментор мастер рада саставља задатак рада и доставља га студенту. Студент је обавезан да рад изради у оквиру задате теме која је дефинисана задатком рада, користећи литературу предложену од ментора. Током израде мастер рада, ментор може давати додатна упутства студенту, упућивати на одређену литературу и додатно га усмеравати у циљу израде квалитетног рада. У оквиру студијског истраживачког рада студент обавља консултације са ментором, а по потреби и са другим наставницима који се баве проблематиком из области теме самог рада. У оквиру задате теме, студент по потреби врши и одређена мерења, испитивања, статистичку обраду података, анкете и друга истраживања.

Оцене знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе	Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна	Поена
Семинарски рад	Да	50.00	Усмени део испита	Да	50.00

Литература				
Р.бр.	Аутор-и	Наслов	Издавач	Година
1	Група аутора	Актуелни часописи свих година издања, књиге и одбрањени завршни радови из области	Разни издавачи	-
2	Group of authors	Current Journals (regardless of publication year), books, and Successfully Defended final Theses Relevant to the Field	Various Publishers	-

	УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ, ФАКУЛТЕТ ТЕХНИЧКИХ НАУКА 21000 НОВИ САД, ТРГ ДОСИТЕЈА ОБРАДОВИЋА 6 КЊИГА ПРЕДМЕТА - Планирање и управљање регионалним развојем	
--	---	--

Завршни рад		Мастер рад - Израда и одбрана			
Ознака предмета: 25.RPRMR					
Број ЕСПБ: 10					
Програм(и) у којем се изводи		RPR - Планирање и управљање регионалним развојем (MAC), Обавезан предмет			
УНО предмета		Архитектонско-урбанистичко планирање, пројектовање и теорија Производни и услужни системи, организација и менаџмент Урбанизам и планирање регионалног развоја			
Наставници:					
Број часова активне наставе (недељно)					
Предавања		Аудиторне вежбе	Други облици наставе	СИР/СТИР/ИР/ПИР/НИР	Остали часови
0.00		0.00	0.00	0.00	5.00
Предмети предуслови		Нема			
Услови:					
1. Образовни циљ:					
Циљеви завршног рада подразумевају што детаљније и свеобухватније истраживање из одређене научне дисциплине. Истовремено, образовни циљ обухвата показивање способности примене теоријских и практичних знања у реалном окружењу, као и способност коришћења савремене методологије у истраживањима и анализи података, као и адекватан приказ резултата. Такође, циљ завршног рада је оспособљавање студената за изазове савременог регионалног развоја европског простора.					
2. Исходи образовања (Стечена знања):					
Исход завршног рада представља оригинални научни рад, чији резултати треба да дају одређени допринос у истраживањима регионалног развоја. Студент је израдом мастер рада оспособљен за решавање проблема, критичко мишљење, анализу и синтезу, као и примене ИКТ алата у овој области.					
3. Садржај/структура предмета:					
Садржај се формира појединачно за сваког студента у складу са одабраном тематиком.Студент је дужан да, након обављеног теренско-експерименталног истраживања, припреми завршни рад у форми прилагођеној истраживању у сарадњи са ментором. Рад се брани јавно, уз претходно објављивање научног рада из области истраживања.					
4. Методе извођења наставе:					
Ментор дефинише тему и задатке за сваког студента. Метод креирања завршног рада обухвата припремну фазу (дефинисање наслова, и садржаја, одређивање методологије, прикупљање основне литературе), затим фазу истраживачко-теренског рада (теренска истраживања, прикупљање података и креирање базе података и сл.) и последњу фазу – кабинетски рад (анализирање и дефинисање добијених резултата и писање текста завршног рада). Студент ради самостално уз консултације, а рад се брани пред комисијом.					
Оцене знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе		Обавезна	Поена	Завршни испит	Обавезна Поена
Израда завршног рада са теоријским основама		Да	50.00	Одбрана мастер рада	Да 50.00
Литература					
Р.бр.	Аутор-и	Наслов		Издавач	Година
1	Народна скупштина Републике Србије	Закон о планирању и изградњи		Службени гласник РС	2025
2	Група аутора	Актуелни часописи свих година издавања и одбрањени завршни радови из области регионалног развоја		Разни издавачи	-
3	Group of authors	Current Journals from all Years of Publication and Defended Final Theses in the Field of Regional Development		Various Publishers	-